

از تکلیف یادگیری تا مشق شب

www.ketab.ir

مؤلف:

اقدس مختار خان

- سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
شابک
وصف فهرست نویسی
یادداشت
موضوع
موضوع
رده بندی کنگره
رده بندی دیویی
شماره کتابشناسی ملی
اطلاعات رکورد کتابشناسی
- مختارخان، اقدس، ۱۳۴۹ -
از تکلیف یادگیری تا عشق شب / مؤلف اقدس مختارخان.
گسترش علوم نوین : ۱۴۰۰.
۸۷ص. مصور (رنگی).
3-99-622-6911-978: ۶۸۰۰۰۰ ریال
فیبا
کتابنامه: ص. ۷۷ - ۸۲.
تکلیف شب -- ایران
Homework -- Iran
مطالعه و فراگیری -- ایران
Study skills -- Iran
یادگیری -- ایران
Learning -- Iran
LB۱۰۴۸
۳۷۱/۲۰۲۸۱
۸۷۵۴۸۰۸
فیبا

www.ketab.ir

عنوان کتاب:	از تکلیف یادگیری تا عشق شب
مؤلف:	اقدس مختارخان
ویراستار:	هدی صابری راد
طراح جلد:	هادی احمدی
نوبت چاپ:	اول، زمستان ۱۴۰۰
شمارگان:	۱۰۰۰
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۶۹۱۱-۹۹-۳
تعداد صفحات:	۱۰۰ صفحه
قیمت:	۶۸۰۰۰۰ ریال
انتشارات:	گسترش علوم نوین

۱	پیشگفتار
۲	اهمیت تکلیف
۵	هدف از ارائه تکلیف
۷	تکلیف یادگیری
۱۲	اجزای تکلیف
۱۵	اهداف تکلیف
۱۷	انواع تکالیف با توجه به شیوه اجرا نزد فراگیران
۱۸	انواع تکالیف به لحاظ مدت زمان اجرا
۱۹	انواع تکالیف از لحاظ نوع ارائه
۱۹	انواع تکالیف از لحاظ نتایج حاصل از آن
۲۰	انواع تکالیف از نظر محتوا
۲۳	کنترل، ارزیابی و بازخورد تکالیف
۲۳	راه های رسیدگی به تکالیف
۲۴	چگونگی ارزیابی و کنترل تکالیف
۲۵	مشق خلاقیت
۲۸	پاسخ خلاق
۳۰	رویکرد تکلیف محور
۳۵	تکلیف و یادگیری
۴۰	رابطه تکلیف و دلزدگی تحصیلی
۴۲	نقش والدین و جنسیت در انجام تکلیف
۴۸	تکلیف شب
۵۴	تکلیف تمرینی
۵۴	تکلیف آماده سازی
۵۵	تکالیف بسطی و امتدادی
۵۵	تکلیف جدید

۵۵	نظر اندیشمندان تعلیم و تربیت درباره ارائه تکلیف
۵۹	شناخت روش یادگیری کودک
۶۱	آثار مثبت تکلیف شب
۶۲	آثار منفی تکلیف شب
۶۲	نظریات مخالفان و موافقان ارائه تکلیف به دانشآموزان
۶۷	وجه تمایز و نقاط قوت رویکرد تکلیف محور
۷۳	نتیجه گیری
۷۴	توصیه‌هایی به والدین:
۷۷	منابع

پیشگفتار

تکلیف نوشتن بخشی از کارها و وظایف روزمره هر دانش آموز است که همچنان، از نخستین سال های تحصیل تا بالاترین آن، ادامه می یابد. بیشتر پژوهشگران علوم تربیتی در سال های دهه ۵۰ میلادی بر این باور بودند که ذهن کودک، مانند جسم او، به تمرین و ورزش نیاز دارد. برای همین از معلمان می خواستند که هر شب چندین صفحه مشق به عنوان تکلیف خانگی برای کودکان در نظر بگیرند. پس از آن، در یک دوره بیست ساله، یعنی سال های ۱۹۶۰ تا ۱۹۸۰ میلادی، تأکید بیشتر کارشناسان بر یافتن شیوه ای گوناگون حل مسئله قرار گرفت و از اهمیت مشق نوشتن در فرایند آموزش و دانش اندوزی کودکان کاسته شد. آن ها بر این باور بودند که مشق نوشتن مانع رشد ذهنی، خلاقیت و مهارت های اجتماعی کودکان می شود. از آن پس معلمان کوشیدند به جای مشق دادن به کودکان، آن ها را به یافتن راه حل های مسئله های گوناگون تشویق کنند (سلحشو، ۱۳۹۳).

در واقع تکلیف مفهوم کامل بودن را در بر دارد. عبارتی تکلیف باید بتواند به تنهایی به من منزله ی یک کار ارتباطی مورد توجه قرار گیرد. مطابق نظر ویلیس (۲۰۰۴) و آلیس (۲۰۰۰) می توان گفت که یکی از مسائل مهم در روش تکلیف محور، چگونگی انجام تکالیف توسط زبان آموز با کمک مدرس است. ایشان به کاربردی بودن روش تکلیف محور نیز اشاره نموده اند و آن را ویژگی مهمی برای تکلیف قلمداد کرده اند. از منظر این دو پژوهشگر انجام فعالیت های کلاسی که شامل سه مرحله ی پیش تکلیف، در حین تکلیف و پس از تکلیف است می تواند در آموزش زبان تحول ایجاد کند (میردهقان، ۱۹۷).

مشکلی که در بیشتر مدارس کشور ما وجود دارد، این است که دانش آموزان به مطالعه اطلاعات محتوای کتاب ها اکتفا می کنند، این در حالی است که دانش -

آموزان باید فرصتی برای رشد خلاقیت و دست‌یابی به همان امکاناتی که هستی به او عطا کرده است را داشته باشد. بدون شک تکلیف شب، فرصتی برای تمرین و ایجاد یادگیری است و به منزله پنجره‌ای است که از طریق آن والدین زندگی روزمره تحصیلی و علمی فرزندان را در مدارس تماشا کنند (جهانگرد، ۱۳۸۷).

از طرفی یکی از اساسی‌ترین فرایندهای هر نظام آموزشی، نظام یادگیری و مطالعه است. مشکلات نظام‌های آموزشی به ویژه مراکز آموزش عالی با دانشگاه‌ها، در امر آموزش و یادگیری مداوم بسیار قابل توجه است. نتایج پژوهش‌های گوناگون نشان می‌دهند که بسیاری از فراگیران دانشگاه‌ها یادگیری مؤثر و پایدار نداشته‌اند که افت تحصیلی و مشکلات روانی و اجتماعی ناشی از آن تهدیدی برای جامعه بشمار می‌رود.

اهمیت تکلیف

در هر دوره متناسب با برداشتی که از یادگیری وجود داشته شکل و نوع تکلیف نیز متفاوت بوده است. اما امروزه با تعریفی که از یادگیری می‌شود انتظار اهدافی فراتر از آن وجود دارد. دیدگاه‌های متخصصان معاصر در خصوص تکالیف درسی از فلسفه و روش‌های تعلیم و تربیتی که در طول قرن‌ها متداول بوده تأثیر پذیرفته است. سالیان دراز حفظ کردن به عنوان تنها نوع تکلیف درسی و حتی یادگیری محسوب می‌شد. در نتیجه همین بینش ناکامی‌های تحصیلی را صرفاً به ناتوانی دانش‌آموزان نسبت می‌دادند نه به روش‌های آموزشی. یکی از عواملی که در به وجود آوردن دیدگاه‌های جدید تعلیم و تربیت مؤثر واقع شده تشخیص درجه اهمیت فعال نمودن شخص دانش‌آموز بوده است. اغلب بینش‌های معاصر به تحریک قدرت ابتکار و مسئولیت‌پذیری محصل در امر یادگیری بها می‌دهند و بر این هدف تأکید می‌کنند که دانش‌آموز هرچه بهتر و مؤثرتر از اوقات خارج از